Alles heeft zijn prijs

Hans Dupont*

Wat doe je op een avond als er weer eens niets op tv is? Dan lees je een boek. Als je dan ook nog een boek kunt lezen dat gaat over je vakgebied en dat je mag recenseren, dan kun je op zo'n avond het nuttige met het aangename verenigen. Je gaat dan met een bevredigd gevoel naar bed. Het recent verschenen Wat elke professional over verslavingspreventie moet weten (Bohn Stafleu van Loghum, 2013), geschreven door Rob Bovens e.a., kan je dit warme gevoel bezorgen. Je hebt bovendien - en dat lukt normaal nooit - het hele boek in een avond uit (de eerlijkheid gebiedt wel te zeggen dat het slechts 72 bladzijden dik is). Hebt u dat ook dat gevoel, als u recensies van films, boeken en muziek in de krant leest, dat u dat ook wel eens zou willen doen? Gewoon punten geven, of nog beter: sterren? Het feit dat ik er weinig nieuws in lees is misschien, al klinkt dat gek, een van de meest positieve dingen die ik over dit boek kan zeggen. Als ik mijzelf en mijn ervaring in het veld van de verslavingspreventie als toetssteen gebruik, zijn de auteurs er blijkbaar in geslaagd een goede weerslag te geven van de stand

* Drs. H. Dupont is hoofd preventie bij Mondriaan en onderzoeker bij Maastricht University. E-mail: h.dupont@mondriaan.eu. van zaken op mijn vakgebied. Het wordt zo'n feestje waar al je oude bekenden bijeenkomen. Prochaska heeft Diclemente meegebracht, Hein de Vries en Gerjo Kok doen hun ASE-model nog maar eens, en Zinberg heeft uiteindelijk zijn ideale setting te pakken. In een vloek en een zucht word je gevoerd langs wettelijke kaders, bestaande praktijk, onderliggende theorieën, manieren waarop kwaliteit geborgd wordt, verschillende doelgroepen, online-preventie en krijg je ten slotte een beknopte blik op de toekomst.

Die laatste opmerking is meteen de eerste kritische noot die gekraakt dient te worden. Want het in kaart brengen van de stand van zaken is een ding, de toekomstvisie had wat mij betreft wel iets uitgebreider gekund. Er wordt een goede aanzet gegeven om ons bij de hand te nemen naar dat punt aan de horizon, door het bijvoorbeeld te hebben over preventie als 'mindset'. De vergelijking met een begrip als duurzaamheid is dan erg interessant, maar mist een gedegen uitwerking. Hetzelfde kan gezegd worden voor veelbelovende nieuwe theorieën als 'priming' en 'framing'. Daar had best een halve pagina aan gewijd kunnen worden.

Het boekje is in een zeer toegankelijke stijl geschreven, waardoor het breed bruikbaar is, ook wat betreft het niveau van de lezer. Aardig zijn bovendien de praktijkvoorbeelden. Ik zou het boek zelf bijvoorbeeld aanraden aan intermediairs, zoals jongerenwerkers, jeugdhulpverleners, leraren, beleidsambtenaren bij gemeenten en andere samenwerkingspartners van preventieafdelingen. Daarnaast is het bruikbaar voor beginnende collega-(verslavings)preventiewerkers. Inhoudelijk mist er weinig, al was iets meer aandacht voor middelenkennis wat mij betreft wel op zijn plaats geweest. Als er al sprake is van informatie over middelen, dan lijken de koks in dit boek hun saus vooral met alcohol te binden. Soms wordt er ook te veel van voorkennis uitgegaan. Op pagina 12

wordt gesproken over een rapport dat in opdracht van Resultaten Scoren gemaakt is, terwijl dat project pas op pagina 25 uitgelegd wordt. Voor mensen die niet in ons vak zitten, is dat waarschijnlijk iets te kort door de bocht.

Kortom, een boekje dat het verdient om breed in de belangstelling van aanpalende professionals te komen. Ik zou het graag als relatiegeschenk inzetten, bijvoorbeeld voor als ik langs ga bij de gemeente, een cursus geef aan een intermediair of een wijkagent wil bedanken omdat hij zo'n waardevolle respondent in het wijkonderzoek is. Maar dan komt die prijs van bijna dertig euro om de hoek. Even terug naar de sterren: ik wil er drie geven, maar dat kunnen er vier worden als de prijs van het boekje wordt gehalveerd.